

THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 83.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 28. APRILA — SATURDAY, APRIL 28, 1928.

LETNIK XXXVII

Jugoslavija za mir z Italijo. - Mesto razrušeno po potresu

JUGOSLAVIJA ŽELI ŽIVETI V MIRU Z ITALIJO. — DALMACIJA JE VEČJA SPORNA TOČKA, KOT ALBANJA. — JUGOSLAVIJA LAHKO PRIDOBİ ITALIJANSKO PRIJATELJSTVO, ČE RATIFICIRA NETTUNSKO KONVENCIJE.

Zeneva, Švica. — Opazovalec razmer na Balkanu, ki pa se posebno zanima za odnosa je med Italijo in Jugoslavijo, trdi, da je prepričan, da si Jugoslavija želi živeti v miru z Italijo, ker to je v njenem interesu. Med drugim pravi tudi naslednje:

Italija in Jugoslavija sta si v sovrastvu že izza časa vojne. Med njima leži Jadransko morje, ki je za obe državi enake važnosti. Za Reko sta se borili pet let. Italija vidi v Jugoslaviji največjega nasprotnika italijanski politiki na Balkanu. Jugoslavija je najsilnejša država izmed vseh balkanskih držav, ima 13.000.000 prebivalcev ter armado, ki se lahko primerja z vsako najboljšo v centralni ali vzhodni Evropi. Ljudje so različne slabe predodke imeli o Jugoslavanih. Nikoli pa še ni nihče rekel, da niso patrijotični ali da so bojazljivi.

Medseboj se Jugoslavanji radi lasajo, in Jugoslavijo imenujejo državo večnih vladnih kriz. So Srbi, Hrvati in Slovenci, če pa pride do tega, da bi bilo treba dvigniti orožje proti sovražniku države, bodo vsi edini kot en mož. V takem slučaju bi bili pozabljeni notranji boji in vsak zunanji sovražnik bi naletel na hudega nasprotnika. Imenuj Italijo kateremukoli — Srbu, Hrvat ali Slovcu, vsak bo takrat le Jugoslovan; vsi skupaj bi tvorili enotno silno fronto proti Italiji. Strah pred Italijo je tista sila, ki drži trdno skupaj vse Jugoslavane v kraljevini.

Samo po sebi je umevno, da si Jugoslavija že iz tega razloga ne želi vojne z Italijo, ker je slednja silnejša v orožju in številu mož. Vendar poznavalec razmer trdi, da bi majhno število pogumnih in utrjenih Jugoslovanov delalo velike težave strahopetnim Italijanom. Pa tudi se ne sme pozabljati, da ima Italija za seboj diplomatsko pomoč Anglije, ki je nasprotnica Slovanov.

Spornih točk med Italijo in Jugoslavijo je več. Ni pa Albanija največja, kakor se splošno domneva, temveč Dalmacija, za katero trdi Italija, da je njena last. General Borđero italijanski poslanik v Beogradu je rekel nekemu poročevalcu, da bi Italijani bili lahko vkorakali v Dalmacijo in jo zasekli, ko se je končala vojna. Italija pa da nima teritorialnih ambicij v Dalmaciji. Vendar je predvsem kar bi rada Italija od Jugoslavije, Dalmacijo. Tam so mesta, v katerih so že od nekdanj živeli Italijani (na Tirolskem so mesta, v katerih so že od nekdanj živeli Tirolci.) Za Italijane v Dalmaciji, katerih je 8.000 (po italijanskem računu), hočejo protekcije, pred "zatiranjem" od strani Jugoslavije in zahtevajo italijanske šole.

Meseca januarja t. l. se je podaljšala prijateljska pogodba med Italijo in Jugoslavijo za šest mesecev. Julija ta rok poteče; Jugoslavija lahko pri-

POTRESNI SUNKI SE PONAVALJAJO.

Na Grškem so ljudje silno prizadeti po potresu, viharju in boleznih. — Potres je porušil mesto; po vsem Balkanu se čutijo neprestano potresni sunki.

Iz Korinta na Grškem poročajo, da je v sredo zopet potres povzročil veliko škodo. Mesto je bilo silno prizadeto že po prejšnjih potresnih sunkih, zdaj pa je popolnoma razdejano. Potres je spremljal strahoviti vihar; bliskalo se je in grmelo, lil je dež in padala je debela toča. Število mrtvih je precej veliko, mnogo je tudi ranjencev, katerih jok in stok se je slišal med grmenjem in tulenjem viharja. Potres v sredo je bil še hujši, nego poprejšnje dneve.

Med prebivalci, katerim je potres porušil domovja, divja tudi influenza in druge bolezni. Rdeči križ je že pri prvem potresu postavil šotore za begunce, katere pa je vihar podrli in zdaj je mnogo ljudi brez strehe in hrane.

Po vsem Balkanu se ponavljajo potresni sunki in ljudstvo živi v vednem strahu, nekateri si niti spati ne upajo.

V SMRT RADI NEZAPLENOSTI.

Oče je obesil svojega sina, naka je tudi sam na isti način šel v smrt. — Pustil je listek, na katerem je pojasnil svoje grozno dejanje.

Chicago, Ill. — Na Elmwood pokopališču v River Grove predmestju so našli v sredo dve osebi obešeni. Bila sta oče in njegov petletni sinček, katerega je obesil oče, nakar je še svoje življenje končal na isti način. V žepu očeta so našli listek napisan v poljščini, na katerem je pojasnil svoje dejanje. Bil je brez dela in druge družinske razmere so ga k temu groznemu činu prisilile. Prosil je odpuščanja in zatrdel, da je nedolžen, česar ga dolžijo. Napisal je tudi, da to kar je ljubil najbolj, je vzel seboj. To je bil njegov sinček.

OPERATORJI PROTI TOVORNIŠKIM PRISTOJBAM.

Washington, D. C. — Zastopniki centralnih in južnih premogovnikov so v četrtek pred senatnim preiskovalnim odsekom napadali visoko tovarniško pristojbino za prevozništvo po jezeru. Zastopniki ohijskih premogovnikov so zatrjevali, da so izgubili vsled tega michiganski trg.

dobi italijansko prijateljstvo še za nadalje, za ceno, če podpisne nettunske konvencije, kar pa ne bo Jugoslavija storila. — In kaj potem?

POLET IZ VARŠAVE V NEWYORK.

Varšava, Poljsko. — Že nad eno leto pripravlja poljsko vojno ministrstvo vse potrebno za polet iz Varšave v Newyork. Priprave so se vršile tajno in skrivnost je šele pred kratkim prišla na dan. Za polet sta določena pilota major Alojzij Idjikowski in major Kazimir Kubala.

NEZNOSNO DAVČNO BREME.

Do 1. maja morajo biti davki v Cook okraju plačani. — Neznosno davčno breme tlačilastnike posestev. — Nekateri primorani prodati hiše.

Splošni davki na posestva v Cook okraju morajo biti plačani do 1. maja. To je postava, kateri se nihče ne sme postavljati po robu. Nekateri so si prizadevali, da bi rok za plačevanje davkov podaljšali do 10. maja, a ni šlo. Vrhovna oblast ima zadnjo besedo in 1. maja morajo biti davki plačani.

Nobene države ni na svetu, kjer se ne bi pobirali davki od posestev; vsak razumen človek ve, da mora tako biti. A vsaka stvar ima svoje meje, tudi nakladanje davkov na posestva bi moralo imeti svojo mejo — katere pa žal v Cook okraju ni. Podjetja in posestniki velikih posestev plačajo primerno za lastniki majhnih hiš, silno malo. Najhujše breme nosijo mali hišarji. Zato pa se prvi prav nič ne pritožujejo in molčijo, ni pa tako z drugimi. Kdo pa se na pritožbe malih ozira? Nekateri so se pritoževali, da bodo vsled davčnega bremena primorani prodati svoje hiše. V odgovor so dobili, da stane velike vsote protekcije, katere so deležni lastniki posestev od tozadevnih organov.

V soboto, to je 28. aprila, bo urad za pobiranje davkov odprt tudi popoldne. Kdor do določenega časa ne plača, bo za kazen moral plačati 1 odstotek mesečno od vsote, ki mu je naložena kot davek.

Chicaški lastniki posestev bodo to leto plačali \$11.312.000 več davkov, kakor so lansko leto. Nekaterim so naložili do 50 odstotkov več to leto. Samo po sebi se razume, da so pri tem prizadeti tudi najemniki stanovanj, ker jim bodo hišni gospodarji stanovanja podražili.

SMRTNA NESREČA NAŠEGA ROJAKA.

Pittsburgh, Pa. — V sredo, 25. aprila se je vršila veselica v Slovenskom Domu na 57. cesti, katere se je udeležil tudi rojak Mihael Sepec, 5160 Natrona Way, Pittsburgh, Pa. Ko se je vračal domov, mu je na stopnicah spodrsnilo, padel je tako nesrečno, da je tri ure zatem umrl. Pogreb blagega rojaka se vrši danes ob 10 uri dopoldne. — Preostali naše iskreno sožalje, pokojnemu R. L. P. — Mihael Žugel, poroč.

NOVI SENATOR V DRŽAVI OHIO.

Na sliki vidimo Cyrus Locherja iz Clevelanda, katerega je guverner Donahay imenoval zveznim senatorjem na mesto umrlega senatorja Willisa iz Ohio. Senator Locher je demokrat in je bil v službi kot državni trgovski ravnatelj.

KRIŽEM SVETA.

New York, N. Y. — Potniki, ki bodo hoteli potovati iz Evrope v Ameriko nad morjem v angleškem vodnem zrakovplovu R-100, ki bo šel to leto pričel s potniškim prometom med Londonom in Newyorkom, bodo plačali \$5000 za tiket. Če pa se bo izkazalo, da bo ta način potovanja uspešen, se bo cena znižala na \$1.000 ali celo na \$500 za osebo.

Winnetka, Ill. — John Snelton, katerega je Bog blagoslovil z veliko družino — 22 otrok, nemore pa niti enega pogrešati. V sredo zvečer se je izgubila njegova desetletna hčerka, ves policijski aparat je spravljal pokonci in prosil pomoči, da deklico najde. Dekletce pa je prišlo samo domov in reklo, da je prosilo ob cesti "avto rides", da se je nekoliko pozabavalo.

Los Angeles, Cal. — V koloniji kino igralcev imajo vedno dovolj špasa, ker so sami komedijanti in imajo vsako stvar le za špas, tudi zakon. Logan F. Metcalf in Madge Bellamy, filmska zvezda, sta bila poročena cele štiri dni, peti dan ju je že sodišče razporočilo.

Louisville, Ky. — C. Lee Cook, star 57 let je bil pohabljen od rojstva in ni nikoli hodil. Bil je silno talentiran kot umetni slikar, govornik in pisatelj. Bil je predsednik C. Lee Cook Manufacturing kompanije. Zdaj je umrl in zapuščina imetje vredno več milijonov dolarjev.

Bruselj, Belgija. — Tukaj je umrl baron Peter Vrangal, na katerega so polagali Belorusi vse svoje nade, da bo pregled iz Rusije boljše. Podlegel je bolečinam na srcu in pljučih.

Rumford, Me. — V sredo zvečer so tukaj občutili dva kratka, a silna potresna sunka. O potresu poročajo tudi iz Lewistona, ki je 30 milj oddaljeno od tukaj. O škodi ne poročajo.

Devil's Lake, N. D. Osebe treh rodov, stara mati, hči in vnukinja obhajajo rojstni dan na en in isti dan.

ŠKODA PO POPLAVI NA JUGU.

Atlanta, Ga. — Poplava v južnem delu Georgije, Alabame in v Floridi je zahtevala šest človeških žrtev, ki so utonile; okrog 5000 oseb je brez strehe in materialna škoda je cenjena na več milijonov dolarjev. Zgodnji pridelki so uničeni; vode še vedno naraščajo.

SENAT ODOBREJE PREDSEDNIKOVO SMERNICO.

Večina senatorjev se strinja s predsednikovo smernico v Nikaragui. — Zastopniki ameriških rudnikov prosijo za protekcijo predsednika Diazja.

Washington, D. C. — Mnogo se je pisalo, da je število nasprotnikov smernici predsednika Coolidgea v nikaraguanški zadevi veliko. Da se moč nasprotnikov preizkusi, se je v sredo vršilo v senatu tozadevno glasovanje, katerega rezultat je bil ugoden za Coolidgea, kajti večina se strinja z administracijsko politiko, kakršno zavzema v Nikaragui. Senator Borah, ki je silno nasprotoval pošiljanju vojaštva v Nikaraguo, je spremenil svojo barvo in glasoval v prilog Coolidgea. Proti Coolidgeovi smernici so radikalni republikanci, ki zahtevajo, naj se Stric Samovo vojaštvo odpokliče iz Nikarague. Ti pa so sedaj v taki manjšini, da bodo morali mirovati.

Senat je tudi sprejel mornariški predlog, ki se nanaša na zvišanje števila moštva pri mornarici na 86.000 mož; \$32.000.000 se dovoli za avijatiko in potrebno vsoto za dva vodilna zrakovplova.

Managua, Nicaragua. — Juan Estrada, guverner v Bluefields departmentu je po radio sporočil predsedniku Diazju, da ga je W. F. Spinger, ki zastopa Bonanza rudnik naprosil za protekcijo, ker se boji napada od Sandinovich upornikov. Frederick Jung, ki zastopa La Luz — Los Angeles majno pa protestira, ker so uporniki napadli rudnik in tudi zahteva protekcije. Tozadevno poročilo se glasi, da so uporniki La Luz popolnoma oplenili in umorili več žensk ter otrok.

UMOR IN SAMOUMOR.

Donora, Pa. — John Fancsali, star 25 let, ločen od svoje žene, je prišel na dom k njenim staršem, kjer je živel in jo nagovarjal, da bi se pobotala. Mesto tega, je pa nastal prepričevalni Fancsalijem in starši žene. Fancsali je potegnil revolver in streljal okrog sebe. Andrew Lacus, star 55 let, oče od žene je padel mrtev na tla, tudi tašča je smrtno zadeta padla poleg trupla svojega moža; Mrs. Francsali je zadobila težke poškodbe in ni upanja, da bi okrevala. Takoj nato je Fancsali še sebi pognal kroglo v prsa in bil na mestu mrtev.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Iz neodrešene domovine.

ZATIRANJE SLOVENSKEGA ŽIVLJA V PRIMORJU IN JULIJSKI BENEČIJI. — SLOVENSKO ŽENSKO DRUŠTVO V GORICI PREGANJAJO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Prepovedano varstvo otrok.

V Gorici obstoja še splošno slovensko žensko društvo, ki se sme na podlagi svojih pravil baviti tudi z nadzorstvom otrok. Zato so tudi gospe zbirale deklice s cest, jih odtegnile pohajkovanju ter učile šivanja in drugih koristnih gospodinjstkih stvari. Tega delovanja ni nihče skrival, ker društvo še obstoja in tudi delovanje samo ne vsebuje ničesar protipostavnega. Konfidentov v sedanjem fašistovskem režimu kar mgoli. Obvestili so gorško kvesturo o neki tajni sili. Policijski agentje so nato obkolili poslopje, kjer ima sedež žensko društvo, popisali vse otroke, jih zapodili domov ter se še sirovo sprli z gdc. Žejnovom, ki se je ravno nahajala pri otrocih. Kvestura je nato spisal ovadbo na šolsko oskrbnišvo v Trstu ter šolsko nadzornišvo v Gorici s pozivom, naj prijavi gdc. Berto Žejnovom in gospo Justino Podgornikovo, predsednico ženskega društva, državnemu pravdniku za kazensko postopanje kot krivi vzdrževanja tajne nedovoljene šole. Gorški šolski nadzornik Loiacono je nato obvestil gdc. Žejnovom, da mora tekem 24 ur prenehati baviti se z otroci, ne glede na druge posledice, ki bi izvirale iz njenega delovanja. Izgleda, da bosta gdc. Žejnova in ga. Podgornikova morali se zagovarjati pred sodnijo. Celotno italijansko časopisje s tržaškim Piccolom na čelu je pisalo o tem obširne članke s človekoljubnim namigavanjem na ostre kazni.

Opročeni.

Ivan Sovdat iz Sužida pri Kobaridu je bil obtožen dveh zločinov. Ustrelil je v Volaričevih gostilni v Idrskem Ivana Manfreda in potem v svojem bližnjem stanovanju ranil svojo ženo, ki ga je varala z Manfredom. Manfred je umrl v videmski bolnici, žena je ozdravela. Porotna razprava proti Sovdatu v Gorici se je vlekla na dolgo. Odvetnik dr. Zannaro je koncem svojega govora pozval porotnike, da naj obtoženca popolnoma oprostijo, kajti le po oprostitvi bodo lahko z mirno vestjo praznovali Veliko noč. Porotniki so ga poslušali in Sovdat je odšel domov, oproščen težke obtožbe.

VPISOVANJE V LOVSKI SINDIKAT.

Razni so načini siljenja naših ljudi, da se vpišejo v razne vrste sindikatov. Najpreprostejši način so izmislili za lovski sindikat. Sporazumno s kvesturo, ki izdaja orožne liste, je lovski sindikat obvestil vse lovce dežele o sledeči odredbi: Kdor ni vpisan v sindikat, ne dobi orožnega lista. — Tako so se morali vsi lovci vpisati v lovski sindikat.

NEVARNO MASLO.

Cerkljanski podešat I. De Podesta je poslal pismen poziv predsedniku cerkljanske mlekarne, da mora na vsaki štruci masla biti vtisnjen italijanski napis in ne več slovenski. Ako ne izpolni tega povelja, bo brez nadaljnega zaplenil inkriminirano maslo. Mora tudi na poslopju mlekarne biti italijanski napis.

DOLI S SLOVENSKIMI NAPISI.

V soboto, 10. marca je hodil po Vrtojbi na ukaz županstva občinski obhodnik in naznanjal, da morajo vsi trgovci in sploh obrtniki imeti samo italijanske napise, slovenske pa da morajo pobeliti v Solkanu, Štandrežu, Št. Petru in Podgori, t. j. v vseh občinah, ki so bile priključene Gorici, so morali izginiti slovenski napisi že

v poletju 1927, brž jo priključitvi k Gorici.

O asimilaciji

je pisal gorški profesor Pellis, da ne sme biti nasilna. Na noben način se ne sme uničevati jezika drugorodcev. Doseči pa treba, da se v italijanskih Slovanih porodi čustva spoštovanja in ljubezni do Italije. Tuje rodno prebivalstvo se mora zavdati, da ravna Italija z njim dobrohotno, celo prav posebno dobrohotno in da vedno vpoštevata njegove razmere. Davčno zahteve ne smejo nikdar prehajati v mučilo strogost, ki bi mu vzbujala misel, da se mu godi krivica v primeri z ostalimi italijanskimi državljani. — Naj se ne ustvarja utisk, da se nalaga slovenskemu prebivalstvu vojna kontribucija. — Takrat so rekli, da se Pellis zavajavanja krijejo za nameni Mussolinijeve politike v novih pokrajinah. Ali ti nameni so se korenito izpremenili. Vrši se nasilno potpovevanje in davke iztirjujejo v Primorju s tako strogostjo, da se regnikolo, ki pride med Slovence, ne more temu naučiti. V starih novinah je v tem oziru ukazana velika obzirnost.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

VAŠA DENARNA POŠILJATEV BO V STAREN KRAJU HITRO, ZANESLJIVO IN BREZ ODBITKE ZPLAČANA. AKO SE POSLUŽITE NAŠE BANKE DINARJE, OZIR. LIRE SMO VČERAJ POŠILI PO TEH-LE CENAH:

VAŠA DENARNA POŠILJATEV BO V STAREN KRAJU HITRO, ZANESLJIVO IN BREZ ODBITKE ZPLAČANA. AKO SE POSLUŽITE NAŠE BANKE DINARJE, OZIR. LIRE SMO VČERAJ POŠILI PO TEH-LE CENAH:	
500 Din	\$ 9,35
1.000 Din	18,40
2.500 Din	45,75
5.000 Din	91,00
10.000 Din	181,00
—	
100 Lir	\$ 5,00
200 Lir	11,50
500 Lir	27,75
1000 Lir	54,50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče naprej cene določevati. Merodajno so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNO POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST. NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki,
Ustanovljen leta 1881.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
deljnikov in danov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1449 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0094

Naročnina:
za celo leto \$5.00
za pol leta 2.50
za Chicago, Kanado in Evropo:
za celo leto \$6.00
za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1881.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0094

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu le čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Delavstvo in katolicizem.

V francoskem tedniku "La Vie Catholique" je napisal 10. marca abbe Jean Desgranges uvodnik z zgornjim naslovom. Najpoprej ugotavlja bedno stanje francoskega delavstva v verskem in cerkvenem oziru. V drugem razdelku popisuje prizadevanje brezverskih delavskih organizacij in končno delo katoliške Cerkve za pridobitev delavstva.

Med elito izobražencev, pravi D., je katolicizem vedno bolj in bolj čisljan, občudovan in prakticiran. Med delavstvom pa je gibanje ravno nasprotno in se položaj od dne do dne slabša. Odkod ta pojav? Med delavstvom je mnogo npravnega plemenitega čuta. Večinoma je to ljudstvo z dežele, kjer je uživalo versko vzgojo v družinah. (Vendar je danes na Francoskem tudi že kmetijski živelj okužen od brezversiva in bo to kmalu pereč problem.—Op. por.) Stik s tovarno, z delavskimi naselbinami in s sindikati mu kmalu uniči čisti verski čut. Komunisti in socialisti, ki si lastijo vodstvo nad delavskim razredom, nastopajo vsepovsod s starim geslom antiklerikalizma, ki se postruje v krilatosti: Cerkve je zvezana z izžemalcem kapitalizmom. Ne bo premagana slednji, ako ne bo uničena prva. Ta predsodek je tako silen, da delavec smatra, da je izdal svoje vrste, ako je religiozen. On se ne upa prestopiti praga cerkve, čeprav občuti željo in potrebo po njej. Pritisk socializma je skoro nevzdržen, celo med delavci, ki so ostali krščanski.

Vse te delavske mase, nadaljuje D., so se nam močno od-tujile radi silovite nasprotne propagande in pa — ker so naša sodobna sredstva evanagelizacije nesposobna, da bi delavstvo z uspehom odtrgala slabim vodnikom. "Nič ne postane moder sam od sebe," pravi stari filozof. Zelo resnično zlasti za zaposlenega delavca. Ne bomo ga rešili zgolj z malo organizacijo, ampak zlasti z močno socialno in strokovno institucijo, ki bo odgovarjala njihovim življenjskim potrebam in zadovoljevala njihove duhovne aspiracije. Za to pa bi bilo potrebno tudi duhovnikov, ki bi uživali njihovo zaupanje. Na razpolago bi morali imeti časopise, knjige; voditi sestanke, kjer bi pobijali novodobne čmote. Sadovi bi se pokazali šele, ako bi bilo to delo sistematično. — D. pravi, da so od l. 1850 vzgojili več tisoč duhovnikov, ki so se prav posebno pečali z vzgojo meščanskih slojev. Povratek izobražencev k veri je velik uspeh teh žrtev skoro 80 let.

Zato vprašuje D.: Ročni delavci pa, ki jim je nalikoval sam naš Gospod, in ki so poklicani, da igrajo odločilno vlogo v sodobni družbi, oni pa naj ostanejo brez teh žrtev posebnega apostolata?

Pisatelj zaključuje z razgledom, ki ga ima sedaj katoliška Cerkva na Francoskem. Krščanski sindikalizem je danes utrjen. Socialni nauk Cerkve uče in razlagajo "Les Semaines sociales" in jih tolmačijo priročniki Ljudske akcije. Težke verige so pretrgane, ozračje je za Cerkve čistejšje. Nekdaj je bilo drugače. Mladi duhovnik, ki se je pečal s socialno akcijo, je kmalu prišel na glas, da je demokratičen, modernističen. Zapustiti je moral svoje drage delavce in oditi na deželsko službo. Pridobil je le socializem, kar je izgubila kršč. socialna akcija. Vzrok je bila omejena konservativnost. Danes so se francoskim katolikom odprle oči in sedaj so šele upoštevali socialne okrožnice papežev.

Širite "Amer. Slovenca"!

* PODLISTEK *

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžarščine prevedel F. Kolenc.

Pismo je vrgel v najbližnji poštni nabiralnik, potem pa se je podal v Velikopoljsko ulico na stražo.

Zjutraj od osme popoldan od dveh je postal pred grbavečovo hišo. Med tem časom se je pojavil na ulici hišnik, bivši redar. Tuzar ga je hotel preizkusiti: ali ga pozna v tej obleki.

Pristopil je k njemu, mu pogledal v oči in prosil ognja. Oni mu je brez vsake slutnje dal cigaro, da si je lahko prižgal.

Krog poldan je prišel pismonoša. Gotovo mu sedaj izroči pismo. Premeteni detektiv se ni varal v računih...

Nekako krog dveh je Elija Berger stopil skozi vrata. Previdno se je ozrl krog sebe, ali ga morda ne vidi kak znanec, potem pa je šel. Tuzar, da ne bi vzbujal sum, je pred njim korakal...

Na voglu Andrašijeve ulice je fijakerska postaja. Grbavec se ustavi; razmišlja, ali bi z vozom nadaljeval pot, toda hitro se premislil in peš gre skozi Akacijsko ulico na Kerepeško ulico, na Jožefovo cesto in od tam v Pratersko ulico. Pred hišo št. 18 se ustavi in izgine skozi vrata.

Tuzar se šele zdaj domisli, da se je nerodno prenačlil. Storil je napako, ki se sploh ne da popraviti. Elija Berger namreč ne sluti, da je pismo, ki ga je opoldan dobil, ponarejeno. Sedaj gotovo izve, da je goljufan in bode v bodoče bolj previden.

Mogoče celo odpotuje. Slutnja se vzbuja tudi v enem drugem in vseh bo konec! — Lase si je pulil od jeze... Videl je, kako je Berger počasi šel v prvo nadstropje in pozvonil pri vratih nasproti stopnicam. Kakor se zdi, ni bilo doma nikogar, ker se vrata niso odprla...

Grbavec je nekaj časa čakal, potem pa je prišel dol po stopnicah na ulico in se podal proti Jožefovi cesti.

Tuzar se je oddahnil. Velika sreča, da tuja ni bilo doma. Se razume, da je šel v nadstropje, da izve, pri kom je pozvonil grbavec. Pred vrati je bila steklena tablica z napisom: "Dr. Deziderij Popp, zdravnik vsega zdravitelja. Ordinira od 3. do 5. ure." — Berger je torej zdravnika iskal in ker ga ni našel doma, se pozneje najbrž vrne. To pa treba na vsak način preprečiti. Hitel je na policijo, da bi našel Koepka. Orjak ravno v istem trenutku stopi iz sobe

jev je že velika nezadovoljnost, pa bo še večje. Vsega pa so krivi tisti, ki celo stvar ali nalašč, ali pa radi kratkovidnosti zavlačujejo. Pozdrav vsem stavarjem! Premogar.

PEVSKEMU ZBORU "ADRIJA" NA ZNANJE! Chicago, Ill.

Vse člane in članice se opozarja, da bo v petek zvečer redna mesečna seja.

Na seji bo nekaj novega in važnega. Pridite vsi!

Z iskrenimi pozdravi! Predsednik.

TO IN ONO.

NAJKULTURNEJŠI PRORACUN IMA TURCIJA.

Sedanja turška država izdaja za šolstvo 6,158,930 turških funtov, to je skeraj polovico celega proračuna. More se torej po pravici reči, da ima Turcija najkulturnejši proračun izmed vseh držav.

Ljudska šola je obvezna za vse otroke brez razlike spola od 6. leta dalje. Izvesti se seveda šolska obveznost še ni mogla v celoti, saj mora Kemal paša orati na šolskem polju ledino. Danes je v Turčiji 5883 ljudskih šol z 11,766 učitelji in 385,455 učenci. V celi veliki predvojni Turčiji je bilo l. 1913 samo 2632 nižjih šol. — Srednjih šol je 69 s 6994 učenci. In srednjih šolah je po en svetovni in jezik obvezen, in sicer se uče angleščina, nemščina in francosčina, vendar so francoski tečaj najbolj obiskani. Visoke šole so: univerza v Carigradu, pravna fakulteta v Angori in tehnična visoka šola v Koniehu. Po vaseh imajo šole, ki se predvsem posvečajo povzdigi poljedelstva. Dalje je v Turčiji 39 internatov in sirotišnic s 350 učitelji in 6581 gojenici. Sedaj se bodo začele ustanavljati še razne strokovne šole.

Kemal paša more torej s ponosom pokazati na svoje velikopotezno kulturno delo. Toda to delo ima eno veliko napako: Kemal je vero popolnoma izključil iz šol. Sadovi se kažejo v rastoči razuzdanosti mladine, ki navdaja s strahom resne ljudi.

KAKO DOLGO ŽIVE ŽIVALI.

Vsaka žival ima gotovo srednje povprečno dobo, ki se pa lahko bistveno prekoraci. Razlika pa je velika celo pri najsorodnejših skupinah. Nekateri so postavili trditve, da je leno življenje vzrok dolge starosti. Ta trditev pa n. pr. pri pticah ne more držati; tudi počasna rast ne more biti vzrok. Krastača rabi n. pr. za popolno dorastlost več let, živi pa tako dolgo, kakor kukavica, ki je v enem letu že zrela. Da bi velike živali živele dalj kot male, tudi ni res. Tudi ni res, da bi odločevalo število potomstva. Krap, ki leže 500,000 jajčec, in orel, ki leže komaj dva do tri, živita približno enako dolgo. Zdi se, da se kakih pravil tu ne bo dalo postaviti. Deževnik doživi 10 let, rak 20, čebelamatica 2 do 5 let, navadna čebela 6 tednov. Navadni polž 2 do 3 leta, a vrtni 9 let, biser-

nica 100 let, krastača 300 let, domači petelin 15 do 20, storklja 70, krakar in papagaj 100 let, pes 28, konj 40 do 60 let, osel 100 let in slon 150 do 200 let.

POJAVI MATERE NARAVE.

Povprečno je na svetu vsako minuto 1800 neviht; na sekundo 1000 strel, na uro 360,000. Te številke je ugotovil angleški meteorološki urad v ministertvu za zrakoplovstvo. Neviht bi bilo torej letno 16,000,000 ali dnevno 44,000. Ta statistika se opira na poročila 3000 meteoroloških postaj. V nekaterih tropičnih pokrajinah so nevihte in deževja tako pogostna, da opazovalci nimajo niti časa, vpisati jih v seznam. Največ neviht je na otoku Java in zaradi tega letalci v Avstralijo pustijo Javo običajno pri miru.

KAČA IMA VAŽNO VLOGO.

V pravljicah in poezijah imajo kače od nekdaj važno vlogo. Vsak potnik, ki je bil že v Indiji, ve o njih marsikaj pripovedovati. Zelo zanimiva so poglavja o tem, kako kače krote in uročajo. Ravno priljubljenost in zavratna nevarnost kač je vzrok, da so indijska verstva zvela kačo v mistični idejno-religiozni svet. — "Priljubljenost segeta kača baš tam, kjer vgrizne." Zato ponemimo te živali zvito, modrost, milobno, napačnost, a tudi zdravniško znanost. Saj ima že Eskulap — bog zdravništva, — palico, okoli katere je ovita kača. Tudi Higieia, njegova hčerka in boginja zdravja, se predstavlja s kačo, kateri daje piti. Krotilec kač so uživali neke vrste imunitete pred njimi, ker je znano, da se pustijo vgrizniti od mladih kač ali pa spijejo nekaj strupa, da imajo na tak način dovolj odporne moči proti strupu. Razumljivo je, da so tokom stoletij uporabljali kačo v zdravništvu. Ze Rimljani in Grki so iz njih delali zdravila. Plinij pravi, da je najboljšje sredstvo proti kačjemu piku to, da se položijo glava na ranjeno mesto. Dioscurides zagotavlja, da kdor uživa kačje meso, doseže visoko starost. Kačo je Marco Polo priporočal, če koga ugrizne stekel pes. Še v preteklem stoletju so v Benetkah rabili proti jetiki v vratu obveze, narejene iz kač, kar je po poročilih imelo velik uspeh. Teriaks se še danes rabi v oslabilni obliki v Italiji za čiščenje krvi in pri različnih zastrupitvah, seveda v obliki nekega likerja. V Angliji so pile žene, da bi povzdignile svojo lepoto, neko vino, katero so vivali preko živčnega sistema. Kar se tiče razširjenosti kač, so te najbolj razširjene na vzhodu, pa tudi v Severni in Južni Ameriki. — Zdravniki domnevajo, da rabi jo kače strup, katerega pravo bistvo pa še ni jasno, za prebavo, ker požirajo živali in živalice v celem. V Indiji umre letno 20,000 oseb vsled kačjega pika, v Avstraliji pa komaj 5000, kljub temu, da je ranjeno letno tudi okrog 20,000. Vsled novih zdravniških protisredstev je število žrtev padlo od 25 na 3 odstotke.

"Taki so!" — Slišali smo, da so lawndalski socialistični gos-

podki vszkliknili, ko so prečitali naš odgovor in pojasnilo na pismo g. A. Sublja, ki ga je pisal preč. g. župniku v Chicagi: "Vidite, taki so!" — Mi odgovorjamo na ta vszklik: da, taki smo! Zraven tega pa povdarimo, da se imajo nad našim odgovorom in pojasnilom, ki je bilo priobčeno v četrtkovni številki, zgrazati najmanj lawndalski rdeči petelini. Mar mislijo socialistični gospodje, da smo pozabili, kako diabolno nesramnost so uganjali proti nam leta 1926 o priilki, ko se je vršil evharistični kongres v Chicagi? Takrat so prišli naši bratje in sestre iz domovine, treba je bilo, da bi se bili dostojno obnašali napram njim tudi naši nasprotniki, če vsaj radi olike in dostojnosti. Pa so se? Kdo se ne spominja, kako sta tedaj socialistična lista pisala proti ljubljanskemu škofu, kako umazano in diabolno so pisali proti Presv. Evharistiji, kako so smešili presv. zakrament! Ljudje so rekali: samo satan je kaj takega zmožen! In ti nesramneži zdaj pridejo in pravijo: "Taki so!" — ko smo mi pojasnili, zakaj ne moremo v katoliškem listu delati reklame za prireditve, ki se prirejajo v dvorani, ki je v rokah najnesramnejšega protivverskega elementa! Ako bi katoliški list se spozabil tako dalec, potem bi tak list objavil tudi Luciferjev program, ako bi mu ga isti poslal, za svoje prireditve! — Ne, ne, dokler bo sedanji urednik pri A. S., ne bo isti delal nobene reklame za nobene prireditve, ki se bodo vršile v kakih takih prostorih, ki so v rokah ali pod kontrolo naših verskih sovražnikov, pa naj bo to v katerikoli naselbini hoče. Če komu, so potrebnosti katoliškemu tisku principi! Ravno pri takih slučajih se spoznajo oni, ki se drže principov in oni, ki se jih ne! Lepa bi bila ta, da bi vam katoliški list delal reklamo in pomagal polniti lawndalsko dvorano! Potem bi se nam pa res z vsem opravičenjem lahko smejali.

Utegne biti res. — Znamenitega angleškega pesnika Miltona so nekdanj vprašali, zakaj mlade kralje kronajo že s štirinajstim letom, medtem ko se smejo poročiti šele z osemnajstim. "Radi tega, ker je lažje vladati državo kot pa ženo," je odgovoril Milton.

Namignil je. — "Rekel je torej, da ne bo plačal menice?" "Ni rekel naravnost, samo namignil je."

"Kako to?"

"Vrgel me je po stopnicah."

Ni v nadregi. — "Na vratih ne dam nič," je dejala gospá beraču.

Berač: "Radi mene — jaz grem lahko tudi notri..."

preoblekel v prtljažnega nosača.

— Joj, prosim, na to se ne razumem!

— Poskusi! — Tu imaš deset goldinarjev. Na Novem trgu si kupiš pičic in kapo. Kar ostane, je tvoje... Potem greš na grbaveč dom.

— Zakaj?

— Poslušaj! Glej mi v oči, ko ti govorim! — Poveš mu, da te je poslal dr. Deziderij Popp iz Praterske ulice. Ne pozabi: dr. Deziderij Popp!

— Grem.

— Ali se ti je zmešalo? Niti ne veš, kaj mu moraš sporočiti... Gospod doktor zelo obžaluje, da se je moral g. Elija Berger zastopj trudit, v naglici je bil poklican k nekemu bolniku.

— K. bolniku?

— Da, k bolniku. Prosi ga, da ga sedaj naj ne obišče, ako ga bo potreboval, mu pismeno sporoči.

Slovenska Ženska Zveza.

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14 dec., 1927

GLAVNI ODBOR ZA 1928, 1928 in 1930:

Predsednica: Mrs. Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.
Podpredsednica: Mrs. Mary Glavan, 1372 Eaglesmere Ave., Collinwood, Ohio.
Tajnica: Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Blagajničarka: Mrs. Matilda Duller, 2241 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

NADZORNICE:

Mrs. Mary Vidmar, 770 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
Mrs. Margaret Ritonja, 307 Grove Street, Milwaukee, Wis.
Mrs. Rose Smole, Box 114, Bradley, Ill.

PROSVETNI ODESEK:

Mrs. Julia Gottlieb, tajnica književne matice.
Mrs. Mary Puhek, 668 Glover Street, Detroit, Mich.
Mrs. Dorothy Dermeš, 236 Myers Street, Steelton, Pa.

PUBLIKACIJSKI ODESEK:

Mrs. Fanny Jazbec, urednica Glasila, 2249 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Mrs. Pauline Osoline, Box 492, Forest City, Pa.
Mrs. Mary Plantan, Box 287, West Linn, Ore.

SVETOVALKE:

Mrs. Margaret Kozjan, 1220 Eiler Ave., Pueblo, Colo.
Mrs. Frances Zagar, 231 Center Str., Barberton, Ohio.
Mrs. Matilda Robertz, 607 Jackson Street, Eveleth, Minn.
Mrs. Bara Kramer, 476 Kansas Street, San Francisco, Calif.
Mrs. Mary Darovec, 1914 Shawnee Ave., Nottingham, Ohio.

VODITELJICA MLADINSKEGA ODDELKA:

Mrs. Helen Zabrjsek, 2228 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Uradno Glasilo: Amerikanski Slovec.

Katoliške Slovenke. Pristopajte k Slovenski Ženski Zvezi, ki je edina Slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pristopnina je 50c, mesečni prispevek pa samo 25c. Sprejemajo se članice od 16. do 55. leta, v Mladinski Oddelek pa deklice ki dokončajo osemrazredno šolo.

Častno za vsako naselbino je, imeti podružnico S. Z. Z. v svoji sredi. Ako je pri Vas še ni, ustanovite jo. Osem novih članic zadostuje. Za vsa podrobna glede ustanovitve in postovanja podružnic se obrnite na predsednico Mrs. Marie Prislund, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis., denarne prispevke, namenjene za glavni urad pa pošljite tajnici, Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill. in sicer najpozneje do 25. vsakega meseca. Vse dopise, namenjene za Glasilo Zveze, pa pošljite direktno na list Amerikanski Slovec, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

FINANČNO POROČILO S. Z. Z. ZA MESEC MAREC 1928.

Preostanek v blagajni meseca februarja 1928..... \$1734.22

Dohodki v marcu:

Štev.	Meseč.	Članar.	Knjige:	Skupaj:	Članic:
1.	\$13.25	—	—	\$13.25	53
2.	19.00	—	—	19.00	76
3.	8.75	—	—	8.75	29
4.	7.50	.50	—	8.00	30
5.	—	—	—	—	37
6.	5.00	1.00	—	6.00	20
7.	10.00	—	—	10.00	40
8.	6.50	2.00	—	8.50	26
9.	6.75	1.00	—	7.75	27
10.	51.00	9.50	—	60.50	204
11.	12.75	.50	—	13.25	51
12.	11.00	3.00	.90	14.90	44
13.	7.50	1.50	.45	9.45	30
14.	17.50	2.50	1.95	21.95	61
15.	15.00	3.50	—	18.50	60
16.	10.00	5.00	1.50	16.50	40
17.	5.25	10.50	3.15	18.90	21

Skupaj \$206.75 \$40.50 7.95 \$255.20 849 255.20

\$1989.42

Stroški v marcu:

A. B. Dick & Co., Mimeograph.....	\$50.00
Nat'l Cath. Welfare Conference, za knjige..	1.68
Edinost Publishing Co., tiskovine.....	18.75

Preostanek v blagajni 31. marea 1928..... \$1918.99

Razdelba premoženja:

Sklad za pogrebne stroške.....	\$ 500.50
Rezervni sklad.....	1418.49

\$1918.99
Julia Gottlieb, gl. tajnica.

IZ URADA PODRUŽNICE Št. 11 S. Z. Z.

Eveleth, Minn.

Tem potom se pozivlja članice podružnice št. 11 S. Z. Z., da se v polnem številu udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila prvo nedeljo v mesecu, to je 6. maja. Imamo se veliko važnih stvari za pogovoriti, zatorej je potrebno, da so navzoče vse članice podružnice. Na prihodnji seji bomo tudi volile podpredsednico; zatorej se enkrat prosim, da se seje gotovo udeležite.

Sesterski pozdrav!

Frances Zakrajsek.

ZAHVALA.

Barberton, O.

V nedeljo, dne 15. aprila, je bil dan, ki bo ostal še dolgo v prijetnem spominu pri podružnici št. 6 S. Z. Z. Omenjeni dan je podružnica priredila igro "Prisegam". Prireditve se je udeležilo veliko število občinstva. Bodi resnično povedano,

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.
2158 West 22nd Street
vogel Levitt cesti
CHICAGO, ILL.

igrate. Posebno Zvezdoslava Slavčeva je izvalila dosti smešna od občinstva, tako tudi Špela in Marjanca. Hvala Mr. Begu, ki se je tudi zelo trudil in pomagal pri igri. tako tudi Mr. Ožbolt. Prav lepa hvala vsem drugim, ki so na en ali drug način pripomogli do tako velikega uspeha. Hvala tudi Mr. J. Ujčiču, ki je vse kote obrnil za sedeži, pa vseeno jih je zmanjkalo. Če sem katerega, ki mi gre posebna hvala, izpustila, naj mi oprost.

Cenjenim društvom pa obljubljam, ko bodo priredila kakšne zabave, da jim bomo me gotovo priskočile na pomoč. Za podružnico št. 6 S. Z. Z.:
Frances Stanger, tajnica.

PISMO IZ NOTTINGHAMA, PODRUŽNICI S. Z. Z. V BARBERTONU ŠT. 6.

Čitate smo v Glasilu KSKJ., da boste priredile igro "Prisegam". Tudi me bi se rade udeležile vaše igre, ker smo pa prepozno izvedele in tudi je malo predalec, Vam pa vseeno želimo veliko uspeha.

Naša podružnica zelo dobro napreduje. Ustanovljena je bila meseca novembra 1927. — Imamo sedaj 71 članic. Zato tudi Vam želimo, da bi ta prireditve pripomogla k boljšemu napredku vaši podružnici, tako da ne bi bilo žene v Vaši naselbini, da bi ne bila članica S. Z. Z.

Pozdravljene od podružnice št. 14, Nottingham, O.!

Frances Rupert, predsed.

Mary Darovec, blagajnič.

Frances Novak, tajnica.

KUHINJA.

RAZNE KROMPIRJEVE PRILOGE.

Krompirjevi rogljički in korenje. Skuhaj tri olupljene krompirje v slani vodi; kuhane pretlači skoz sito na desko ter prideni žličico presnega masla, malo soli, dva rumenjaka ali eno celo jajce in žličico smetane. Vse to dobro zmešaj z nožem in primešaj še pet žlic roke ter z rokami rahlo pogneti. Odreži potem košček testa, u-podobi ga v podolgovate klobaso, razreži jo poševno na prst dolge koščke, povaljaj jih v drobtinah ter jih upodobi v rogljičke (kifeljce), korenje, kroglice itd. in ocvri v masti. V korenjčke vtakni šopke zelene-peteršilja, pa potem, ko so že ocvrti; vsak korenček drži tako v vročo mast, da se tudi peteršilj ocvre; s tem obloži kako praženo meso.

Krompirjevi hlebčki. Skuhaj in pretlači štiri krompirje; ocvri v presnem maslu malo drobno zrečane čebule in zelene-peteršilja, vlij na krompir, pa dodaj še dva rumenjaka, dve žlici kisle smetane, malo osoli in, ko je testo gladko, je razvaljaj na prst debelo ter izkroži s krapovim obodcem hlebčke. Te polagaj na ploče.

PRODAM POCENI

pohištvo za eno ali dve osebi, istotam se tudi lahko dobi stanovanje s tremi lepimi sobami in kletjo. Prodati moram, ker zapustim Chicago do 1. maja. Rent je le \$18.00 mesečno. Več se poizve zvečer od 7 do 9 ure na 2002 West 22nd Str. in Robey v tretjem nadstropju.

PALACZEVE POGREBNIŠKI DOM

FRANK E. PALACZ
Direktor.

1916 WEST 22nd STREET,
CHICAGO, ILL.

Privatna ambulancijska postrežba. — Avtomobili za vse slučaje. — Mrliče odvažamo iz vseh delov mesta in iz dežele v našo mrtvašnico. To je v našem načrtu, da cena pogrebu ni previsoka, ker tudi ničesar ne računamo za vporabo mrtvašnice.

PROSTA UPORABA MRTVAŠNICE.

Telefonska služba noč in dan:
Canal: 1267 — Stanovanjski:
Rockwell: 4882 in 8740.

LOUIS J. ŽEFRAJN
Embalming Apprentice.

vino, v kateri si razbelila par žlic masti, ter jih peci v pečici. Ko so na eni strani lepo rume-ni, jih obrni na drugo; pečete, pa daj poleg kake prikuhe ali solate.

Krompirjev štrukelj. Naredi vlečeno testo iz pičlega polkvorta moke, mlačne vode, koščka presnega masla in soli ter ga pusti, da počiva. Medtem pa vmešaj dve žlici presnega masla, dodaj dva rumenjaka, tri žlice kisle smetane, za dve pesti kuhanega in skozi sito pretlačena krompirja in iz dveh beljakov trd sneg rahlo primešaj. Zdaj razvleči testo, namaži s tem nadevom, ga rahlo zavij, položi na pomazano pločevino, štrukelj pomaži z raztepenim jajcem ter speci. Pečene ga razreži na poševne koščke in daj poleg divjačine ali kakega drugega parjenega mesa.

PEČENJAKI.

Jajčni pečenjak. Deni v lonček četrt kvorta mleka, tri rumenjake, pol kavne žličke soli, tri osminke kvorta moke in dobro raztepi, da dobiš gladko testo. Nato pridaj še četrt litra mleka in primešaj od treh beljakov trd sneg ter vlij v kozico ali na podolgasto pločevino na dve žlici razbeljenega masla ali masti in postavi v pečico. Ko je pečenjak bledorumen, ga zdobi z vilicami, še malo na štedilniku popeci ter daj s solato na mizo. Ali pa pridaj že v mleko, žličo sladkorja, tudi sedaj ga potresi s sladkorjem ter daj s katerokoli sladko solato na mizo.

Cesarski pečenjak. Daj v lonček četrt kvorta kavne smetane, malo soli, štiri rumenjake in četrt kvorta moke. Dobro sežvrkljaj, da bo testo gladko, prideni še pičle četrt kvorta mleka in od štirih beljakov trd sneg, rahlo premešaj in vlij na dve žlici razbeljenega masla

ali masti na pločevino. Nato ga postavi nekoliko časa v pečico, da se vzdigne, potem pa ga na štedilniku z vilicami raztrgaj in dodobrega speci ter daj z glavno solato ledenko na mizo. Ali pa primešaj v testo par pesti rozin, žličo sladkorja z vanilijevim ali limonovim okusom ter daj s kako sladko solato na mizo.

PRAKTIČNI MIGLJAJI.

Neverjetno je, kako vsestransko koristna je sol. Raztopljena v vodi je najboljša in najcenejša čistilo za zobe, prepreči gnilobo v ustih, je izborno sredstvo za grgranje. Tudi za katar je raztopina dobra; vsrkavati jo je skozi nos in par minut boli glava, a nato glavobol izgine. Za izpiranje oči ni boljšega kot slana voda.

Madeži na ogledalih in oknih včasih nikakor nočejo izginiti. Vzemi zamašek ter ga pomoči v bencin. S tem steklo dobro obrabi.

Mravlje je najlažje pregnati z zdrobljenim boraksom.

Ako imaš posodo iz aluminija in se je pri kuhanju v njej kaj prismojilo, ne strgaj z nožem, pač pa kuhaj v posodi čebulo. Prismojena jed bo splavala na površje in dotično mesto bo postalo svetlo.

Najtežje je odpraviti madeže tera. Najprej je treba madeže namazati s špehom. Čez dve uri se masčoba ostrže, nato pa madež ribati s terpentinom, dokler popolnoma ne izgine.

Mušja nadloga. Nadležno muho preganjajo in uničujejo vsi narodi, v vseh deželah, toda ne povsod z enakimi sredstvi. Na jugu n. pr. nastavijo nizke posode, v katere nalijejo lorberjevega olja. Vonj tega olja muhe ne prenesejo ter izginejo. Dobro sredstvo je tudi preprih, katerega muhe ne ma-

rajo. Ako pol ure držimo okna in vrata odprta, bodo odletele, toda se bodo kmalu zopet vrnile. Muhe uniči med drugim tudi dim bučnega perja. Na žerjavico vržemo bučno perje ter stanovanje dobro zapremo. Ker tak dim tudi človeku in živali škoduje, moramo tiče, pse, mačke prej odstraniti ter tudi sami ostati zunaj.

Ako se potvica ali drugo pečivo priže k posodi, v kateri se peče, postavi jo nad lonce vrele vode. Vročina pare bo odmočila skorjo in lahko bo pečivo vzeti iz posode.

Najboljše sredstvo za čiščenje zarjavelih jeklenih predmetov je presejan pepel, katerega zmoočimo z vodo ali pa parafinom.

Kadar pereš flanelno blago, ga ne puščaj dolgo časa v vodi. Operi ga hitro in takoj posuši.

NEKAJ SPOMINOV IN OPOMINOV...

Z ozirom na očitek, da je cerkev proti znanosti in napredku, so zbrali znanstveniki nekaj glavnih iznajdb, na katerih sloni današnja civilizacija in tehnika in na stavljena vprašanja odgovorili:

Kdo je znašel smodnik? — Freiburški frančiškan Berthold Schwarz.

Kdo je odkril vodni mlin? — Ursus, duhovnik.

Kdo je izgotovil prve očali? — Dominikanec Aleksander iz Spine.

Kdo je prvi uporabil kemijo v zdravilstvu? — Benediktinec Blaž Valentini.

Kdo je znašel povečevalno steklo in daljnogled? — Frančiškan Roger Bacon.

Kdo je imel prvi toplomer, napolnjen z živim srebrom? — Duhovnik Boilau.

Kdo je za Aristotelem prvi obdelal znanstveno naravoslovje, rudoslovje, rastlinsoslovje.

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ŽEFRAJN, pomočnik
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267, Stanovanjski
Rockwell 4882 in 8740.

odkril arzenik in med? — Dominikanec Albert Magnus.

Kdo je znašel prvo plinsko luč? — Jezuit Dumm je ustanovil l. 1815 v Prestonu prvo plinarno.

Kdo je že pred Franklinom predaval o elektriciteti neviht? — Diakon Rollet v Franciji.

Kdo je postavil prvo odvodno žico? — Premonstratez Diviš na Moravi.

Kdo je sestavil prvi meteorograf? — Jezuit Angelo Secchi.

Kdo je izumil kolo? — Duhovnik Pianton.

Kdo je sestavil prvo anatomijo? — Nadškof Karl Schönborn v Würzburgu.

Kdo je napravil prvi poskus z narkozo? — Pater Opitz.

RADIO KOT MUJEZIN.

Kakor znano, kličejo mohamedance ob določnih urah k molitvi mujezini, ki z visokih minaretov kličejo svoj: Alah je velik in Mohamed je njegov prerok! — Sedaj nameravajo v novi mešaji v Nakodi v Indiji nadomestiti mujezina — z radio aparatom. Tako se modernizira tudi islam.

Umrl

je 31. marea na Klevišah pri Polšniku obče spoštovani trgovec in gostilničar Jože Balant. Bil je zvest pristaš SLS.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: FRANCE 4. maja—25. maja
PARIS 11. maja—1. junija
ILE DE FRANCE 18. maja—8. junija
(o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Ave.
CHICAGO, ILL.

Illington Studio
JOHN F. GLOMB, Prop.
FOTOGRAFSKI ZAVOD
2006 West 22nd Street (Near Robey St.)
Phone: Canal 1807.
Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

Za mesec majnik
priporočamo
ZA CERKVENE, KAKOR TUDI ZA DOMAČE ŠMARNIČNE POBOŽNOSTI
našo veliko izbiro
ŠMARNIC.
V zalogi imamo sledeče:

- 1) Evharistične šmarnice (Fr. Bernik), usnje, zl. obreza.....\$1.25
- 2) Marija, vrtnarica našega srca, ali Šmarnični misijon (Seigerschmied)......95
- 3) Marija v predpodobah in podobah, šmarnice (J. Volc)......95
- 4) Lavretanske šmarnice (Jerše)......95
- 5) Marija, vzor krščanskega življenja, šmarnice (dr. Krulje)......95
- 6) Znamenje na nebu, šmarnice (Jerše)......95
- 7) Marija in sv. maša, šmarnice (Bernik)......95

Marijini častilci bodo z veseljem prebirali tudi sledeče knjizice:

Kratko navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, kraljice src.....\$0.75
Sveti rožni venec. Poučna in nabožna knjiga za krščansko ljudstvo..... 1.00
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje......65

Čč. gg. duhovnikom bi priporočali brošuro
Duhovni pastir — Govori za majnik in za stanovske družbe (Finžgar).....\$0.45

Naročila, katerim priložite potrebno svoto denarja, blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Dobili smo
ZALOGO KNJIG

Goriške Mohorjeve Družbe

ZA LETO 1928.

Knjige so sledeče:

KOLEDAR.
ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM, družinska vzgojna čitanka, F. Terčelj.

OB SREBRNEM STUDENCU, povest F. Jaklič.

ZGODBE SV. PISMA STARE ZAVEZE.

OČE BUDI VOLJA TVOJA, povest, Dr. Pregelj

(Kdor želi, lahko dobi mesto te zadnje povestne knjige: Dr. A. Ravnik: Kako zdravimo živino.)

Cena peterim knjigam skupaj je **\$1.00**
in 10c za poštnino.

Te knjige smo naročili od Goriške Mohorjeve Družbe pred vsem zato, da podpiramo to družbo v njenem plemenitem namenu, vzdržavati in gojiti slovenski jezik med Slovenci pod italijanskim jarmom. Zato smo prepričani, da bodo ameriški Slovenci pridno segli po teh knjigah in s tem pokazali svojim zasužnjenim bratom, da sočustvujejo z njimi in so jim pripravljani po možnosti pomagati. Nas bi jako veselilo, ako bi mogli vse knjige hitro razpečati in družbi poslati znatno pomoč, ter za prihodnje leto naročiti najmanj 5000 izvodov. Od odziva ameriških Slovencev bo to odvisno, zato vsi sezite po teh knjigah, ki so vredne najmanj dvakratno ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —
Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Neslišno je stopil Kršak v koč, sključil mogočno postavu, silne mišice so se napele, pripravljaj se je za napad —

In tedaj se je vzdramil Clayton in planil po koncu —

Kar je videl, je bilo tako strašno, tako grozno, da mu je pač zledenela kri po žilah. Pred njim so stale tri orjaške kocinaste pošasti in za njimi se jih je gnetlo še več, — koliko tega ni več videl.

Kajti Kršak je planil nadenj in puška je visela nekaj korakov v stran na nasprotni steni —

Ko je izpustil Kršak iz svojega strašnega objajne telo, ki je bilo nekdanj John Clayton, lord Greystoke, se je obrnil k zibelki.

Pa Kala ga je prehitela.

Ko se je Kršak še pripravljaj da pograbi otroka, ga je že držala v rokah in se preden ji je mogel ubraniti, je planila z njim skozi vrata in se skrila v vejah visokega drevesa. Svojega mrtvega mladiča pa je spustila v prazno zibelko.

Ni se zgodilo prvokrat v zgodovini džungle da je gorila-samica ukradla človeško dete in ga odnesla seboj v pragozd v nadomestilo za lastnega poginulega mladiča —

Visoko gori v vejevju je čepela in stiskala jokajoče dete k prsim. Otrokovo jokanje je vzbudilo njen materinski nagon, ni se še začelila kruta rana, ki jo je zadajala njeni materinski ljubezni nenadna smrt njenega prvorojenčka, in mesto mrtvega dojenčka je našla drugega, živega —

Kdo more reči, da materinski nagon v živali ne bi razumel tužnega vekanja, ki z njim človeški otrok kliče po materi —

Detje je zadovoljno utihnilo v naročju Kale. —

Med tem pa so si Kršak in tovariši s primerno previdnostjo privoščili obširno hišno preiskavo pri lordu Greystoke.

Belokoži sovražnik je bil mrtev in Kršak je bil zadovoljen. Prazna zibelka z mrtvim Kalinim mladičem ga ni več zanimala, obrnil se je k ležišču.

Z gizdavo nerodnostjo je dvignil jadro. Ko pa je videl mrtvo truplo pod njem, je spet izpustil jadro. Tudi ta nasprotnik mu ni bil več nevaren.

Pogledal je naokrog. Grmečo črno palico je hotel imeti.

Mesece in mesece je hlepel po njej in zaradi nje je pravzaprav tvegaj nevaren pohod. Tamle je visela na steni —!

Pa tolik je bil njegov strah da si je ni upal dotakniti.

Previdno je stopil bliže, vsak hip pripravljen da zbeži, če bi čudna stvar zagrmela s svojim globokim, mogočnim glasom, kakor jo je čul grmeti že večkrat in vsakokrat je padel kateri njegovih tovarišev, ki se je drznil napasti belokožega sovražnika, lastnika čudodelne palice.

Globoko v Kršakovih možganih se je oglašala nejasna zavest, da je grmeča palica nevarna le, če jo prime v roke tisti, ki jo razume, in da same ne more govoriti. Pa v kljub temu si je ni upal dotakniti.

Naslanjal se je pri hoji na dolge roke, ki so mu segale do kolen, valil in zibal pri vsakem koraku ogromno telo, zamolko renčal in vmes zdaj pa zdaj presunljivo zakričal s tistim strašnim glasom, ki so se ga bale vse živali džungle.

Sedaj se je ustavil pred puško.

Počasi je stegnol dolgo kocinasto roko, toliko da se je skoraj dotaknil temno se bleščeče cevi. Pa koj jo je spet odmaknil in iznova

njem dvigniti sama sebi pogum.

Gorindol je korakal pred njo in venomer je obračal glavo proti njej, sukal krvave oči in divje gledal.

Spet se je ustavil Kršak in topot je prisilil boječo roko, da se je dotaknila hladnega jekla. Pa spet jo je koj umaknil in se podal na svojo nemirno pot po sobi.

In iznova in vedno iznova je ponavljaj čudno obnašanje, njegov pogum je rastel, vsakokrat je bil bliže grozeči palici, — končno je stopil po koč.

Bilo je kot bi hotela orjaška žival s svojim renčanjem in grozečim, izzivajočim kričanjem bil njegov pogum na višku, strgal je puško s klina, držal jo je v pesteh.

Nič hudega mu ni storila —

To ga je izdatno pomirilo. Ogledal si jo je od vseh strani natančno in podrobno.

Najprvo jo je na vseh koncih in krajih optikal in ovohal. Pri tem je našel, da ima palica luknjo. Zvedavo — opice so strašno zvedave — je kukal v njene črne globočine, pa ni ničesar videl. Nato se je lotil kopita in nazadnje je prijel za petelina.

Ves ta čas so Kršakovi tovariši čepeli na tleh za durmi in gledali počenjanje glavarjevo, zunaj pred vratmi pa se je gnetla čreda mlajših radovednežev in vsak je skušaj ujeti pogled v skrivnostno notranjščino koč.

Tedaj pa so Kršakovi nerodni prsti potegnili za petelina.

Petelin se je sprožil in silen grom je zabobnel v ozkem prostoru.

V divjem begu so planile prestrašene živali druga čez drugo skozi vrata. Tudi Kršak se je prestrašil, tako prestrašil, da je popolnoma pozabil vreči od sebe strahotno grmečo palico. Tesno jo je stisnil v pest in skočil k vratom.

V naglici pa se mu je za trenutek ujel puškin jermen ob kljuki, da so se s treskom zaprla za bežečim gorilo.

Ko se je Kršak končno ustavil in opazil, da še vedno drži v roki nevarno reč, jo je vrgel od sebe kot bi bila žarečo železo in nikdar več se je ni dotaknil. Grmeči glas je bil celo za njegove živalske živce premočen. Pa prepričan je bil, da palica ne stori prav nič hudega, če jo pusti pri miru.

V naglici pa se mu je za trenutek ujel puškin jermen ob kljuki, da so se s treskom zaprla za bežečim gorilo.

Ko se je Kršak končno ustavil in opazil, da še vedno drži v roki nevarno reč, jo je vrgel od sebe kot bi bila žarečo železo in nikdar več se je ni dotaknil. Grmeči glas je bil celo za njegove živalske živce premočen. Pa prepričan je bil, da palica ne stori prav nič hudega, če jo pusti pri miru.

Celo uro je trajaj, da so se živali otresele strahu in si upale spet h koč.

Pa ko so prišle do vrat, so jih našle zaprte in zaman so bili vsi poskusi, da bi si jih odprle ali pa ulomile.

Claytonova ključavnica je bila tako umno sestavljena, da jo je bilo pač lahko zapreti, toda odpreti je nihče ni znal, kdor ni bil posebno bistroumen.

Hodili so še nekaj časa krog koč, poskušali pri oknu, ki je pa bilo obito s težkimi, močnimi križi, plezali na streho, poskušali svojo moč tu in tam, pa vse je bilo zaman, v koč niso več mogli.

Brezuspešno iskanje jih je dolgočasilo, pustili so koč in odšli nazaj v džunglo, odkoder so prišli.

Kala je med tem mirno sedela v visokem vejevju. Ni si upala med tovariše, bala se je da bi ji vzeli dragoceni plen, drobno bitje, ki ga je našla v koč.

Sele ko jo je Kršak poklical naj pride, da gre do domov, se je spustila od veje do veje in se pridružila čredi.

Če se je kateri tovarišev približaj in si hotel od blizu pogledati čudnega belokožega mladiča, mu je jezno kazala zobe in grozečo renčala.

(Dalje prih.)

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporočaj Slovincem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšje sveže, kakor tudi prekajano meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočaj v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

It's a Million-to-One
You're in Love

ZOPET NOVE PLOŠČE!

Vsem našim odjemalcem naznanjajmo, da smo dobili zopet štiri lepe nove slovenske plošče, katere si bo gotovo hotel naročiti vsak.

80481 Seničica — Dolg fant 75

To ploščo je izdelal znani Deitchmanov orkester iz Joliet. Kdor je čul "France Polko" ali "Jolietško Slovenko", bo gotovo hotel imeti tudi "Seničico".

80482 Nocoj je luštna noč — Njega ni 75

80526 Ribniška — Naš maček 75

Te pesmi so zapeli naši popularni pevci "Adrije". Kako lepo ubrano zapojejo te naše krasne narodne pesmi, aranžirane na poseben način, ki je fin in umeten, obenem pa preprost in domač, kakor pesmi same. Pa kaj bomo govorili, kdor je čul pevce "Adrije" na "Ženitovanju", "V krčmi", "Romanju", "Amerikanec v starem kraju", bo kar hitro naročil še te dve plošči.

80527 Na Dolenjskem, valček. Kadar so godci veseli, valček 75

Tu je pa zopet naša Račić-Pojsova godba. Pa to nista navadna plesna valčka, katera so to pot zaigrali. Plesna valčka sta seveda, toda, da jih čujete! Same pristne narodne pesmi, katere ljubi in živižka vsakdo rad. Človeka kar vzdigne, da bi plesal in pel, ko poslušaj te krasne melodije, melodije našega slovenskega srca. Brez te plošče pač ne sme biti nobena slovenska hiša. Račić-Pojsova godba igra spremljajvo tudi na ploščah pevcev Adrije. Izdelali so tudi:

79433 Nagajivka Mazurka — Cokljariji — Šmarjanka 75

79484 Vesela Gorenjka. — Korajža velja, polka 75

Druge novejšje slovenske plošče:

68923 Ženitovanje, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

38924 Romanje k Materi Božji, 1. del. — 2. del, 12 inčev \$1.25

80331 Izgubljena pesem — Jolietška Slovenka 75

80332 Amerikanec na obisku v stari domovini. Amerikanec se pošlajva od rojstnega kraja 75

30333 V krčmi, 1. del. — 2. del 75

80334 Godznil zvon — France polka 75

30183 Oj ta zakonski stan — Nova-stara pesem, smešni prizor s petjem 75

30184 Radi kotla v keho — Ravbar na gauge smešni prizor s petjem 75

ZA MESEC MAJNIK BI PRIPOROČALI

SLEDEČE PLOŠČE:

78924 Romanje k Materi božji \$1.25

19981 Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, orglje in petje 75

21216 Ave Maria — The Rosary, orglje 75

78913 Ave Maria — O salutaris, Tamtum ergo, petje in orglje 75

Vse nove plošče so izdelane po novem ortofoničnem procesu in igrajo najboljšje na ortofoničnih Viktorolah. Vsi, kateri nimate ortofonične Viktorole, pojdite h kakemu prijatelju, ki jo ima in slišite razliko. Prostori "Amer. Slovenca" so odprti vsak dan, in vsak torek in soboto zvečer do 9. ure. Kateri imate priliko, pridite in slišite nove slovenske plošče in ortofonične Viktorole. Ako mislite stare gramofone zamenjati za nove, vprašajte nas za pogoje.

V zalogi imajmo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoječ jeklenih iglic (100 komadov) 10c
Škatljica "lungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč) 25c

Važno! — Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačajmo poštnino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1449 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

New Victor RECORDS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ni dosti, a nekaj je, in celo glavno.

Stvar je "S polja vede", to raj znanstvena (?) in celo o smrti. "Človek začne umirati še pred svojim rojstvom," je trdil dr. Arthur Holmes, profesor psihologije na pennsylvanskem vseučilišču na nekem predavanju v Chicagu. Kakor se pač vzame. Zadeva se tiče bolj biologije, in ne vem, kako se to strinja s stroko psihologije, a pripustiti se mora to učenemu profesorju.

Znanstvenost pa se prikaže v neki zelo dvomljivi vrednosti, ako je rekel dr. Holmes, "da glavna razlika med človekom in živalmi je v konstrukciji možganov". Da bo razlika, to bo profesor moral vedeti, ampak da bi bila ta konstrukcija glavna razlika, to bo pa požrl le oni, ki bi rad videl, da bi sploh nobene razlike ne bilo. Profesor vsaj nekaj razlike pripozna, dasi je bore malo in znanstveno le, ako kdo hoče tako znanstvenost.

Se neka razlika je. "Ako človek strada, gre vsa energija v možgane, tako da možgani žive od telesa ... Pri živalih gre pa vsa energija v spolovila".

Biologično bo to morda pravilno, kakor bo tudi zadeva z repom in plavutami. Če pa se govori o razliki, se mora tudi pristaviti, da telesno je ta razlika, o kaki glavni razliki med človekom in živaljo radi teh razlik se pa ne more govoriti, niti ni znanstveno.

Mussolini bo zelen od jeze.

Časopisi poročajjo, da je dobila Jugoslavija dva nova podmorska čolna. Ime jima je "Netiška" in "Hrabri". Ko so ju pridejali podmorniški bazi v kotorskem zalivu, ju je spremljajlo večje število vojskih zrakoplovov.

Nihče ne more imeti miru, ako ga sosed noče imeti. Italija naprej ogrožaj mir, in ko bi Jugoslavija ne stala vsaj na straži, bi bilo že davno po tem miru in Balkan od Lahov zavojevan. Lahi imajjo sicer na tisoče vojskih zrakoplovov moderne konstrukcije, mnogo podmornikov, močno mornarico, a prav mnogo imajjo tudi — strahu, kakor je že zgodovinsko potrjeno. Ker pa strahu svet ne sme videti in kaj takega ne pristojaj hrabremu Mussoliniju, bo vsaj precej zelene jeze, katero svet ne vidi.

Dogodek iz l. 1866 pri otoku Lisa ne pride tako lahko iz spomina, in Mare nostro utegne postati zopet morje Jadrijsko ter — slovensko.

Buči, buči, saj brod ni več hrastov, podmorski je, in nad njim zrakoplov!

Mečne barve in nekaj — to lažbe.

Sicer ne vem, kje neki bi ti predrti klerikalci bili. So politične stranke, ki imajjo krščanska načela, svetovna naziranja, a kje so klerikalci, mi ni znano, dasi jih socialisti vidijo vsepovsod.

Hudi in grdi morajjo biti ti —klerikalci. V "Opazovanjih" je o njih zapisano črno na bellem, in mora biti res, drugače bi ne bilo zapisano in natiskano. Čitam: "Večjih demagogov ni pod solncem kot so klerikalci vseh dežel, vseh narodov in vseh plemen". Manjka samole, da tudi vseh vekov in časov. Amen.

Sicer trdi zgodovina, da je večina socialnega zakonodajstva v raznih deželah prišla najprej iz vrst onih strank, ki stoje na krščanskih načelih, to raj recimo iz vrst klerikalcev, in so n. pr. v Nemčiji, kjer imajjo najboljšje socialno zakonodajstvo, pripadljali socialisti šele za — klerikalci, a "Opazovanja" v Prosveti bodo imejla pač drugačno zgodovino, in so morda tudi zgodovino ti hudobni klerikalci zdemagogirali.

Ali so imeli škofje kdaj v Meksiki vlado v rokah, ne vem, in z menoj še mnogo ljudi ne bo vedelo, a g. Ivan Molek tako trdi v "Opazovanjih", in on bo stvar bolj vedel, in ve tudi, da tedaj ni šlo, ko so škofje vladali. K sreči je prišel do vlade Calles, pristen socialist, niti ne kak boljševik. Nesposobne in, seve, demagogične škofje je zapolil, vzaj jim ne samo vlado, temveč skoroda še meksikanski zrak, konfisciral prav vse do zadnjega cerkvenega žrebčja, toraj temeljito očistil polje prav vsakega znaka demagogičnega klerikalstva, ampak socialistična zarja ni hotela napočiti, škofje so šli, in klerikalci so šli, prišli socialisti, samole zarja ni bilo, kakor ga še ni bilo nikjer in ga ne bo, kjer ga socialisti napovedujajo.

Ljubljenec vseh rdečih, Calles, je končno moral zgrabititi za — kompromise; kapitalizmu se ni vdal, to je samole klerikalna demagogija, dasi je to kompromisanje kakor jajce jajcu podobno socialistični — križi.

Klerikalci so največji hudobneži, in sram naj jih bo, ko tako obrekujejo za ljudski dobrobit tako vnetega Callesa.

Ker pa so klerikalci že taka sodrga, da je pod solncem ni, jim na grdem imenu ne bo ravno škodovala, ako se vendarle malo — potolažijo, ker niso v svoji hudobiji sami, saj se tudi socialisti radi malo potolažijo, ko slišijo in čitajjo o civilnih pogrebi, ker stoji tak pogreb tudi za nje zapisan v knjigah Sibile — prerokile.

Grda je taka tolažba, a tolažba je le, in sam Callesov opdr ... reči hočem pobočnik piše: "Ta bolezen (namreč klerikalne demagogije) se prijemlje tudi onih kričačev, ki bi radi posnemali ruske boljševike, pa jih ne znajo". Klerikalec in komunist sta skupaj, socialistični kompromis mora uničiti ves — kapitalizem.

Obiskujte svoje domače gledališče "THE REX", kamor zahajajjo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočajmo za naročila za prevoz — drva in pevažanje pohištva ob času seštva.

Pokličite Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Naložite pri nas,

kjer so že trije rodovi po tej banki prišli do neodvisnosti.

Kaspar American State Bank

1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Sigurna banka za naložiti vaš denar.

OTTO KASPAR, predsednik

Obrnite se na nas, če boste potovali v Jugoslavijo